एतदन्यच्च करुणं विलप्य बहु राघवः ।
रुरोद धैर्यमुत्सृज्य सस्वनं वाष्पविह्वलः ॥ ३० ॥
विलापे विरतं चैनं शान्तार्चिषमिवानलं ।
समुद्रमिव निर्वेगमिति होवाच लक्ष्मणः ॥ ३१ ॥
महासत्त्व न शोकस्य वशमागन्तुमर्हसि ।
त्वद्विधा हि न शोचन्ति कृच्छ्रेऽपि व्यसनागमे ॥ ३२ ॥
इदं तु नैव व्यसनमवगच्छाम्यहं प्रभो ।
अनुरागाद्धि पौराणां मन्ये तेऽभ्युदयागमं ॥ ३३ ॥
ननु दुष्कृतिनं पापं न कश्चिदनुकम्पते ।
स्तूयतेऽभ्युदये सर्वः पापो न व्यसने जनः ॥ ३४ ॥
यत् त्वार्य श्रूयते लोको व्यसनेऽपि गुणानतः ।
अतोऽभ्युदयमेवाहं मन्ये न व्यसनागमं ॥ ३५ ॥
अयोध्या सा पुरी कृत्स्ना नूनमद्य सुदुःखिता ।
न राजति त्वया हीना हीनचन्द्रेव शर्वरी ॥ ३६ ॥
नैतदौपयिकं मन्ये क्षुद्रवत् परिदेवितुं ।
सीतां विषादयस्येव विलपन् मां च राघव ॥ ३७ ॥
तस्मात् संस्तम्भयात्मानमात्मनैवार्य मा शुचः ।
शोकपङ्कनिमग्ना हि सीदन्त्यकृतबुद्धयः ॥ ३८ ॥
भवन्तमेव सीदन्तं दृष्ट्वाहं मैथिली तथा ।
न चिरं जीवितुं शक्तौ जलान्मत्स्याविवोद्धृतौ ॥ ३९ ॥